

А.М.Розуменко, к.ф.-м.н., доцент, СНАУ, Суми
А.О.Розуменко, к.пед.н., доцент, СумДПУ, Суми

МОТИВАЦІЯ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ СТУДЕНТІВ НЕМАТЕМАТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Проблема мотивації навчання з'явилася одночасно з усвідомленням людиною необхідності організації цілеспрямованого процесу навчання. Ця проблема традиційно вважалася предметом дослідження психологів. Саме в психології розкривається зміст поняття «мотивація», досліджуються різні класифікації мотивів діяльності людини взагалі і навчання зокрема. Але очевидним є той факт, що мотивація є необхідною умовою організації ефективного навчального процесу. Тому формування мотивації навчання стає актуальною проблемою як дидактики, так і різних методик навчання. Особливо гостро це питання постає на сучасному етапі розвитку освіти, в умовах існуючого протиріччя між низьким рівнем мотивації навчання у студентів і високими вимогами до їх навчальної активності. Це протиріччя поглиблюється низьким рівнем знань абітурієнтів з того чи іншого навчального предмету, а також їх «невмінням» вчитися. Отже, проблема багатоаспектна та складна. Як знайти такі методи педагогічної дії, які б не тільки забезпечили достатній рівень засвоєння навчального матеріалу, але й сприяли розвитку особистості студента, його самореалізації?

Як навчати математики першокурсника, для якого математика не є фаховою дисципліною, який має низький рівень шкільної математичної підготовки і навіть певний «психологічний бар'єр» щодо вивчення цього предмету?!

На нашу думку, обґрунтовану відповідь на це питання можна дати після копіткої співпраці психологів, педагогів, методистів та викладачів вищої школи. Але організація, проведення та опрацювання результатів таких досліджень потребують часу. Тому сьогодні кожен викладач свідомо чи підсвідомо, цілеспрямовано чи стихійно розв'язує ці проблеми, керуючись власним досвідом. Ми поділяємо думку психологів і педагогів про те, що одним з найцінніших мотивів навчальної діяльності студентів є пізнавальний інтерес.

Пізнавальний інтерес спонукає до конкретних дій, поєднує в собі елемент загальної мотивації діяльності і мотив безпосередньої діяльності. Саме тому пізнавальний інтерес може виступати і як мета, і як засіб процесу навчання.

Як розвивати (або формувати) у студентів нематематичних спеціальностей пізнавальний інтерес при вивченні курсу математики? В методичній літературі виділяють два основні джерела розв'язання цієї проблеми: зміст навчального матеріалу; організацію навчальної діяльності студентів, тобто методи, форми і прийоми, які використовує викладач.

Зміст навчального матеріалу з математичних курсів є традиційним, його визначено навчальною програмою. Але стимулювати розвиток пізнавального інтересу студентів можна, якщо акцентувати їх увагу на практичній значущості понять, що розглядаються; показати приклади розв'язання прикладних задач; надати змісту навчального матеріалу професійної спрямованості; використовувати елементи історизму при викладанні математичних дисциплін; знайомити студентів із сучасними досягненнями математичних наук.

Більш докладно питання використання елементів історизму при викладанні математичного матеріалу розглянуто нами зокрема в [1]. Власний досвід роботи дозволяє стверджувати, що елементи історизму сприяють розвитку мотивації навчання у студентів різних спеціальностей.

Література

1. Розуменко А.О. Розуменко А.М. Використання елементів історії математики як засіб підвищення позитивної навчальної мотивації студентів// Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, НПУ ім. М.П.Драгоманова, К.- 16-18 жовтня 2007 р.- С.356 -358.